

Høringsnotat

Sivilavdelingen

Dato: 30. november 2020

Saksnr: 20/5769

Høringsfrist: 1. mars 2021

Forslag om å overføre klagebehandlingen av Finanstilsynets avgjørelser i inkassosaker til Klagenemnden for revisor- og regnskapsførersaker

Dette høringsnotatet gjelder forslag om å overføre behandlingen av klager på Finanstilsynets avgjørelser i inkassosaker til Klagenemnden for revisor- og regnskapsførersaker. Klagebehandlingen gjelder hovedsakelig avslag på søknad om inkassobevilling og vedtak om tilbakekall av inkassobevilling.

Om inkasso

Inkassovirksomhet er inndrivning av forfalte pengekrav (inkassokrav) på vegne av andre. Slik virksomhet krever bevilling fra Finanstilsynet. Inkassoforetakene håndterer samlet sett store beløp på vegne av fordringshaverne, og sakene gjelder et stort antall personer og foretak. Med et stadig økende antall inkassosaker er det ekstra viktig at forbrukerne og samfunnet for øvrig kan ha tillit til at inkassobransjen er ryddig og fungerer som den skal. Bevilling til å drive med inkassovirksomhet skal derfor bare innehas av seriøse aktører som oppfyller en rekke objektive virksomhetsvilkår og som har kunnskaper og bakgrunn som gjør at de kan drive virksomheten på en forsvarlig og betryggende måte. Der det avdekkes uforsvarlig eller urettmessig inkassovirksomhet eller andre mislige forhold i foretaket, kan det være nødvendig å inndra bevillingen. Inndragning av bevilling er et inngripende virkemiddel som kan medføre tap av levebrødet for bevillingshaver, konkurs og nedleggelse av arbeidsplasser. Dersom disse vedtakene påklages, er det særlig viktig at klagenes behandles på en rask, god og hensiktsmessig måte.

Nærmere om saksgangen i dag

Finanstilsynet tildeler og inndrar inkassobevillinger, og de fører tilsyn med inkassobransjen. Finanstilsynet har også myndighet til å gi pålegg om retting/endring av praksis, samt nedlegge forbud under visse omstendigheter. Justis- og beredskapsdepartementet er klageorgan for Finanstilsynets vedtak på inkassoområdet. Finanstilsynets forvaltning av inkassoregelverket er det eneste saksfeltet innen finansnæringen der Justis- og beredskapsdepartementet ved Sivilavdelingen er klageinstans. Få klagesaker gir en lite effektiv saksbehandling og en sårbar kompetansesituasjon.

Kort om klagenemnden for revisor- og regnskapsførersaker

Klagenemnden for revisor- og regnskapsførersaker behandler i dag klager over Finanstilsynets vedtak om å avslå søknader om tillatelse til å være revisor eller regnskapsfører, og vedtak om å tilbakekalle tillatelse som revisor eller regnskapsfører. Nemnden har en faglig sammensetning som skal sikre høy

kompetanse innen jus, revisjon og regnskapsføring. Den består av fem medlemmer og tre varamedlemmer.

Nærmere om forslaget og hva man vil oppnå

Departementets forslag går ut på å overføre behandlingen av klager på Finanstilsynets vedtak i inkassosaker fra Justis- og beredskapsdepartementet til Klagenemnden for revisor- og regnskapsførersaker.

Forslagets hovedformål er å oppnå en bedre og mer effektiv saksbehandling, Klagenemnden for revisor- og regnskapsførersakers sammensetning og kompetanse, og deres mulighet til å se inkassosakene i sammenheng med regnskap og revisjon, gir nemnden særskilte forutsetninger for å behandle disse klagesakene. Sakstypen egner seg også bedre for klagebehandling i nemnd enn i departement.

Tema i klagesakene om inkasso og nemndens saker er sammenfallende i flere henseender. Alle gjelder hovedsakelig *søknader om tillatelser og tilbakekall* av tillatelser på det økonomiske feltet. Kravene som stilles til revisorer og regnskapsførere, har noe til felles med de kravene som stilles for å kunne drive med inkasso. Blant annet kan feil i klientmiddelbehandlingen føre til at inkassoforetak fratas bevillingen. Tverrfaglig kunnskap på disse feltene vil sikre vedtaksarbeidet både kvalitet og effektivitet.

Forslaget vil trolig gi en mer effektiv klagebehandling, høyere inkassofaglig kompetanse, og bedre sammenheng med øvrige finansfagfelt. Samtidig vil nemndens uavhengige stilling og nærhet til fagfeltet kunne gi høyere tillit til klagebehandlingen enn dagens ordning.

Navnet «Klagenemnden for revisor og regnskapsførersaker» vil ikke være helt dekkende, og vi foreslår derfor å endre det til "Klagenemnden for revisor- , regnskapsfører- og inkassosaker». Det foreslåtte navnet er imidlertid langt og tungt, og vi tar gjerne imot navneforslag.

Klagenemnden er regulert i forskrift om klagenemnd for revisor- og regnskapsførersaker (FOR-2010-02-01 nr.-111). Departementet foreslår å føye «inkassofaglig» til kompetanseområdene nemndsmedlemmene skal ha. Uten en slik endring vil det kunne fremstå som at inkassofaglig kompetanse er mindre viktig enn de øvrige opplistede områdene.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Det er vanskelig å anslå de økonomiske kostnadene nøyaktig. Sakene har varierende omfang, noen er svært omfattende og tidkrevende, andre vil være raske å behandle. Uansett vil kostnadene bli beskjedne fordi det bare vil dreie seg om anslagsvis 1-2 saker i året.

Etter Finanstilsynsloven § 9 syvende ledd skal utgiftene ved tilsynet utliknes på de institusjonene som i henhold til § 1 eller annen særskilt lovhjemmel er under tilsyn i budsjettåret. Klagebehandlingen anses som en del av tilsynet. Følgelig faller kostnadene ved forslaget ikke på staten, men på den enkelte tilsynsenhet - med en liten andel på hver. Etter dagens praksis er klagebehandlingen finansiert av Justis- og beredskapsdepartementet. Forslaget her vil medføre at praksis for finansiering av klagebehandling på inkassoområdet bringes i samsvar med de øvrige feltene som Finanstilsynet har tilsynsansvar for.

Forslag til endringer

I

I lov 1956-12-07-1 om tilsynet med finansforetak mv. (finanstilsynsloven) gjøres følgende endring:

§ 9 syvende ledd skal lyde:

Finanstilsynets utgifter til klagenemnd etter revisorloven § 9-2a tredje ledd, regnskapsførerloven § 9 og inkassoloven § 30 a skal utliknes på revisorer, revisjonsselskaper, regnskapsførerselskaper, regnskapsførere og inkassoforetak.

II

I lov 1988-05-13-26 om inkassovirksomhet og annen inndrivning av forfalte pengekrav (inkassoloven) gjøres følgende endring:

Ny § 30 a skal lyde:

Departementet kan i forskrift fastsette at en klagenemnd skal avgjøre klager på Finanstilsynets vedtak etter denne loven.

Forvaltningsloven kommer til anvendelse for klagenemndens virksomhet. Departementet kan fastsette nærmere regler om frister, innholdet av klage, tilsvare og muntlig forhandling og om klagenemndens sammensetning og virksomhet.

Klagenemndens utgifter til klagebehandling etter første ledd dekkes av Finanstilsynet. Departementet fastsetter medlemmenes godtgjørelse.

Det kan kreves gebyr for behandling av klage som angitt i første ledd. Departementet kan gi nærmere regler om når gebyr skal kreves, om gebyrenes størrelse og om innkrevingen.

III

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

IV

I forskrift 2012-02-01-111 om klagenemnden for revisor- og regnskapsførersaker gjøres følgende endring:

Tittelen på forskriften skal lyde:

Forskrift om klagenemnden for revisor- regnskapsfører- og inkassosaker

§ 1 første ledd skal lyde:

Revisor-, regnskaps- og inkassoklagenemnden er klageinstans for vedtak truffet av Finanstilsynet etter lov 15. januar 1999 nr. 2 om revisjon og revisorer (revisorloven) § 3-1, § 3-5, § 9-1 og § 9-2, lov 18. juni 1993 nr. 109 om autorisasjon av regnskapsførere (regnskapsførerloven) § 4, § 6, § 7 og § 8 og lov 13. mai 1988 nr. 26 om inkassovirksomhet og annen inndriving av forfalte pengekrav (inkassoloven).

§ 2 andre ledd skal lyde

Nemnden skal sammensettes slik at den sikres høy juridisk, regnskapsfaglig, revisjonsfaglig, regnskapsførerfaglig og inkassofaglig kompetanse. Nemnden kan ikke sammensettes slik at personer som er oppdragsansvarlige revisorer eller regnskapsførere, eller som utfører arbeid for godkjent revisjonsselskap eller regnskapsførerselskap, eller personer selskapet har samarbeidsavtale med, får et flertall av nemndens medlemmer.

§ 3 siste ledd skal lyde:

Finansdepartementet har omgjøringskompetanse etter forvaltningsloven for avgjørelser i revisor og regnskapsførersaker. Justis- og beredskapsdepartementet har omgjøringskompetanse etter forvaltningsloven for avgjørelser i inkassosaker.

IV

Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser

Forskriften gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

Klager som er kommet inn til behandling til departementet etter *dd.mm.åå* overføres klagenemnden til behandling. Klager som er innkommet departementet før dette tidspunkt behandles og avgjøres av departementet.